

Miran Kreš

XYZ 2

KiBela / MMC KIBLA

22. 3. – 30. 4. 2019

Miran Kreš umetniška dela pojmuje kot znanost z odprtimi možnostmi oziroma kot skupek psiholoških vplivov barv in oblik na gledalca. Le tega postavlja pred paradoksalno dihotomijo – enobarvni beli, očesu skoraj nevidni slikarski objekti oziroma likovni elementi se ob primerni zatemnitvi razstavnega prostora spreminjajo v barvne površine in geometrične oblike, ki izžarevajo svetlobo. Med drugim, umetnik raziskuje primarne likovne forme, kjer barve in oblike počasi postajajo vse bolj minimalistične, vendar intenzivne v svoji pojavnosti.

Prostorska instalacija XYZ 2, tokrat prilagojena arhitekturi in logiki prostora razstavišča KiBela, formalno temelji na osnovnih prvinah in njihovem medsebojnemu odnosu – črti, barvi, svetlobi in prostoru. Kreš vidni prostor gradi z napenjanjem vrvic, poslikanimi s fosforescenčnimi pigmenti, ki s komaj zaznavnimi vibracijami izzivajo gledalčevo oko in telesno vpetost posameznika v prostor ter njegovo dožemanje le-tega.

Minimalistična abstraktna kompozicija, sestavljena iz premišljeno pozicioniranih vertikalnih linij, ki oblikujejo, spreminjajo in si s svojo pojavnostjo podredijo obstoječ prostor, je poskus prevajanja dvodimenzionalne slikarske površine in vanjo vpisanih klasičnih likovnih elementov v tridimenzionalen prostor, ki pa hkrati daje vtis digitalnega. Pri tem ne gre le za preprost prevod med prostorskimi dimenzijami, ampak avtorjevo raziskovanje percepcije vidnega, k čemur Kreš pristopa fenomenološko.

Skozi odsotnost mimetičnega, z abstrahiranimi elementi in minimalistično estetiko avtor ustvarja (neskončno) globino in zračnost prostora, hkrati pa kljub navidez preprosti postavitvi vertikalnih linij, obdanih s svetlobnim plaščem, od gledalca zahteva precejšnjo mero koncentracije in aktivno participacijo.

Kot pravi sam avtor: "Tovrstno 'čisto zaznavo' lahko razumemo kot izkušnjo, ki dovoljuje in zahteva mirnost. Torej proces zaznave z vidno koncentracijo in moč uma skozi koncentracijo. Zanima me tisto, 'kar leži med vrsticami'. Moj namen je raziskovanje likovnih form, ki popeljejo v čutni dialog preko vida, in sicer na način, da se le-te nadgrajujejo v svoji pojavnosti."

Miran Kreš (1973) je leta 1998 je diplomiral pri profesorju Zdenku Huzjanu z diplomsko temo iz abstraktnega slikarstva na Oddelku za likovno pedagogiko Pedagoške fakultete v Ljubljani. Že med študijem in po diplomi se je predstavil javnosti s skupinskimi in samostojnimi slikarskimi razstavami. Nekaj let je živel in delal v Amsterdamu na Nizozemskem, kjer je samostojno in skupaj z nizozemskimi, angleškimi in francoskimi umetniki uresničil več odmevnih slikarskih in multimedijskih projektov. Po vrnitvi v Slovenijo ustvarja in razstavlja kot samozaposlen v kulturi. Krešev medij so slike, grafike in instalacije; rdeča nit njegovih del pa so barva, svetloba in prostor oziroma psihološki učinek, ki ga imajo na opazovalca.

Med pomembnejšimi mejniki v njegovi umetniški karieri so projekt "GAD" na Youth Biennialu v Bukarešti leta 2005, posebno priznanje za grafiko na "II. International Printmaking Exhibition" v Istanbulu l. 2006, razstava v "Californian Institute of Integral Studies Gallery" v San Franciscu v Kaliforniji l. 2008, "Project Berlin" v Factory-Art Gallery v Berlinu in v galeriji MOP v Sydney-ju v Avstraliji l. 2012, razstava Iluminacije v Mednarodnem grafičnem likovnem centru v Ljubljani l. 2013 in l. 2016 Preliminary Design of an Experimental Art-Circling Spaceship, v Kunsthaus Essen v Nemčiji. Njegova dela se nahajajo v javnih in zasebnih zbirkah. Živi in deluje v Ljubljani.

Produkcija: Društvo za sodobno umetnost X-OP

Miran Kreš: XYZ 2

Odprtje v petek, 22. 3. 2019, ob 19. uri

Razstava je na ogled do 30. 4. 2019.

MMC KIBLA / Prostor za umetnost KiBela

Ulica kneza Koclja 9, Maribor

Odprto od ponedeljka do petka, od 9. do 22. ure,
v soboto od 16. do 22. ure.